

การแสดงเดี่ยวไวโอลินโดยพากร อุดมทรัพย์ A VIOLIN RECITAL BY PAKORN UDOMSARP

พากร อุดมทรัพย์ *

ดวงใจ ทิวทอง **

บทคัดย่อ

การแสดงเดี่ยวไวโอลินในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับบทเพลงที่ใช้แสดงไวโอลิน ประกอบด้วยการศึกษาเกี่ยวกับผู้ประพันธ์ในด้านชีวประวัติ ด้านการประพันธ์และแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลงของผู้ประพันธ์ การตีความบทเพลง เปรียบเทียบการตีความในบทเพลงของนักแสดงไวโอลินต่าง ๆ ศึกษาแนวความคิดและเทคนิคการบรรเลง และวิเคราะห์ในบทเพลงเพื่อให้เป็นประโยชน์ในการฝึกซ้อม การเตรียมตัวสำหรับการแสดงและรวมถึงการจัดการแสดง

การแสดงได้คัดเลือกบทเพลงบรรเลง 4 บทเพลง จากการประพันธ์ของนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงและประพันธ์บทเพลงอันทรงคุณค่าไว้ รวม 2 ยุค ได้แก่ (1) Violin Sonata No.1 in G minor, BWV 1001 ประพันธ์โดย Johann Sebastian Bach (2) Violin Sonata No.3 in D minor, Op.108 ประพันธ์โดย Johannes Brahms (3) Zigeunerweisen, Op.20 ประพันธ์โดย Pablo de Sarasate (4) Violin Concerto No.2 in D minor, Op.22 ประพันธ์โดย Henryk Wieniawski

การแสดงเดี่ยวไวโอลินในครั้งนี้กำหนดจัดการแสดงในวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2558 เวลา 17.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรีชั้น 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมเวลาที่ใช้ในการแสดงทั้งหมดประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาที

คำสำคัญ: การแสดงเดี่ยวไวโอลิน / พากร อุดมทรัพย์

Abstract

The purpose of this Violin Recital was to study and research information on repertoire for violin performance. The study included composers' biography, composition, and composers' inspiration; interpretation, a comparative study on different performers' interpretation, thought processes, and performing techniques; musical analyses to aid the practice and preparation of the recital; and the presentation of the recital. .

For the performance, four pieces by famous composers from two periods were selected: (1) Violin Sonata No.1 in G minor, BWV 1001 by Johann Sebastian Bach (2) Violin Sonata No.3 in D minor, Op.108 by Johannes Brahms (3) Zigeunerweisen, Op.20 by Pablo de Sarasate (4) Violin Concerto No.2 in D minor, Op.22 by Henri Wieniawski.

The Violin Recital took place on April 23, 2015 at 5:00 p.m. at Recital Hall, Third Floor, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University. The total duration of the performance is 1 hour 40 minutes.

Keywords: Violin Recital / Pakorn Udomsarp

* นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, non_nontira@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์, สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, DuangjaiA@chula.ac.th

บทนำ

การแสดงเดี่ยวไวโอลินในครั้งนี้ผู้แสดงได้เลือกบทเพลงจากยุคสมัยที่แตกต่างกันโดยแต่ละบทเพลงนั้นต้องใช้ทั้งเทคนิคและการแสดงออกทางอารมณ์ที่มีระดับความยากเหมาะสมกับการแสดงเดี่ยวไวโอลินในระดับบัณฑิตศึกษา โดยบทเพลงที่กล่าวถึงมีลักษณะแตกต่างกันทั้งในด้านรูปแบบการประพันธ์และเทคนิคในการแสดงเดี่ยวไวโอลินส่งผลให้ผู้แสดงได้พัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์และขอบเขตของงานวิจัย

ผู้แสดงมีวัตถุประสงค์หลักในการแสดง ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวไวโอลิน
2. เพื่อฝึกทักษะและพัฒนาเทคนิคการบรรเลงไวโอลินของผู้แสดง
3. เพื่อฝึกทักษะและพัฒนาด้านการแสดงต่อหน้าสาธารณชน
4. เพื่อสืบสานบทเพลงสำหรับไวโอลินอันทรงคุณค่าให้คงอยู่ต่อไป
5. เพื่อเผยแพร่ผลงานการแสดงเดี่ยวไวโอลินให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจทางด้านดนตรี
6. เพื่อรวบรวมข้อมูลบทเพลงที่ใช้การแสดง ในด้านประวัติของบทเพลง ด้านประวัติของผู้ประพันธ์ เทคนิคการบรรเลง วิธีการฝึกซ้อมและการตีความบทเพลง นำมาจัดทำเป็นวิทยานิพนธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. คัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติและวิเคราะห์บทเพลงที่จะแสดง
3. เรียนบทเพลงที่จะแสดงกับผู้ช่วยศาสตราจารย์นรอรอด จันทร์กล้า
4. แบ่งเวลาในการฝึกซ้อมบทเพลงให้เหมาะสม
5. เตรียมความพร้อมทางด้านสมรรถภาพร่างกายเพื่อแสดงเดี่ยวไวโอลิน
6. กำหนดวัน เวลา และสถานที่แสดง
7. ทำสูจิบัตรสำหรับการแสดง
8. จัดเตรียมช่างบันทึกภาพและเสียง
9. ฝึกซ้อมที่สถานที่แสดงจริงกับนักเปียโนที่จะใช้ในการแสดงจริง
10. ฝึกซ้อมการแสดงเสมือนจริงพร้อมทั้งแต่งกายด้วยชุดแสดงจริง
11. วิเคราะห์ผลการวิจัยและสรุปผลเป็นรูปเล่ม

ผลการวิจัย

1. คัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงและปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ได้เรียนรู้เทคนิคการเล่นไวโอลินจากบทเพลงในยุคที่ต่างกัน สามารถวิเคราะห์ปัญหา ตีความบทเพลง ได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ รวมทั้งมีวินัยในการฝึกซ้อม
3. เตรียมการแสดงเดี่ยวไวโอลินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ได้เป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ผลงานการประพันธ์เพลงและส่งเสริมให้ผู้คนหันมาชมการแสดงเดี่ยวไวโอลินมากขึ้น

ผลสรุปการดำเนินการวิเคราะห์

1. การคัดเลือกเพลง

การคัดเลือกบทเพลงสำหรับใช้ในการแสดงเดี่ยวไวโอลิน พิจารณาจากความเหมาะสมที่จะนำมาศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คุณค่าทางการประพันธ์ ความไพเราะจากบทเพลง และระดับความสามารถของผู้แสดง โดยการแสดงเดี่ยวในครั้งนี้ได้คัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงไว้ 4 บทเพลง โดยผู้แสดงได้จัดทำข้อมูลการแสดงโดยการทำสูจิบัตรการแสดงดังนี้

รายการแสดงเดี่ยวไวโอลิน

การแสดงเดี่ยวไวโอลินในครั้งนี้ได้กำหนดให้ผู้แสดงบรรเลงบทเพลง 4 บทเพลง จากการประพันธ์ของนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียงและประพันธ์บทเพลงอันทรงคุณค่าไว้ รวม 2 ยุค โดยเรียงลำดับการแสดงดังต่อไปนี้

1. Violin Sonata No.1 in G minor, BWV 1001 ประพันธ์โดย Johann Sebastian Bach เป็นบทเพลงในยุคบาโรก มีทั้งหมด 4 ท่อน ใช้เวลาแสดงประมาณ 20 นาที ตามลำดับดังนี้

- Adagio
- Fuga
- Siciliana
- Presto

2. Violin Sonata No.3 in D minor, Op.108 ประพันธ์โดย Johannes Brahms เป็นบทประพันธ์ในยุค Romantic มีทั้งหมด 4 ท่อน ใช้เวลาแสดงประมาณ 20 นาที ตามลำดับดังนี้

- Allegro
- Adagio
- Un poco presto e con sentimento
- Presto agitato

3. Zigeunerweisen, Op.20 ประพันธ์โดย Pablo de Sarasate ใช้เวลาแสดงประมาณ 8 นาที

4. Violin Concerto No.2 in D minor, Op.22 ประพันธ์โดย Henri Wieniawski มีทั้งหมด 3 ท่อน ใช้เวลาแสดงประมาณ 25 นาที ตามลำดับดังนี้

- Allegro moderato
- Romance
- Allegro con fuoco

2. การเตรียมพร้อมการแสดงเดี่ยวไวโอลิน

การเตรียมพร้อมสำหรับการแสดง ผู้แสดงได้จัดลำดับขั้นตอนโดยแบ่งเป็น การคัดเลือกบทเพลง การเลือกใช้นิตเพลง การฝึกซ้อม การศึกษาบทเพลงที่จะแสดงกับอาจารย์ผู้สอน การแก้ไขปัญหา และการศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ดังนี้

1. การคัดเลือกบทเพลง

การคัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมหลายประการ ทั้งด้านความยากง่ายที่เหมาะสม ด้านความสามารถของผู้แสดง ด้านคุณค่าทางวรรณคดี ด้านนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงในยุคต่าง ๆ ด้านอารมณ์ในแต่ละบทเพลง ทั้งหมดเพื่อให้ผู้ที่สนใจเกิดความซาบซึ้งในการแสดง โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีทักษะ และประสบการณ์ในการแสดง

2. การเลือกใช้นิตเพลง

การเลือกใช้นิตเพลงควรพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของสำนักพิมพ์เป็นหลัก เพราะบทเพลงหรือนิตเพลงเป็นข้อมูล หรือเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำมาศึกษา รวมถึงการนำมาซึ่งการวิเคราะห์ทั้งประโยคเพลง รายละเอียดต่าง ๆ ในบทเพลง ในครั้งนี้ผู้แสดงได้คัดเลือกนิตเพลง จากสำนักพิมพ์ Peters, Lauren Keiser และ G. Henle Verlag

3. การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมถือเป็นหัวใจหลักของการแสดงเดี่ยวไวโอลิน นอกจากผู้แสดงจะต้องมีวินัย ในการจัดตารางเวลาในการฝึกซ้อม ผู้แสดงยังต้องจัดหาแหล่งข้อมูล เนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตีความในบทเพลงต่าง ๆ ที่ใช้ในการแสดงด้วย ซึ่งในการฝึกซ้อม ผู้แสดงจะจัดลำดับการซ้อมให้เหมาะสมกับบทเพลงนั้น ๆ เช่น การฝึกนิ้วและเทคนิคในการเล่นไวโอลิน การฝึกการอ่านและเล่นโน้ตอย่างละเอียดซ้ำ ๆ โดยในขณะเดียวกันก็เริ่มวิเคราะห์แต่ละประโยคเพลงอย่างช้า ๆ จนชำนาญ และสุดท้ายคือการฝึกซ้ำ ๆ โดยการฝึกเล่นทั้งหมดเพื่อให้เกิดความชำนาญในการแสดง รวมถึงฝึกการฝึกซ้อมร่วมกับนักเปียโนอย่างสม่ำเสมอ โดยทั้งนี้ผู้แสดงจะต้องทบทวนปัญหาและวางแผนการซ้อม ผู้แสดงควรรู้ถึงเวลาที่ใช้ในการแสดงเพื่อให้ร่างกายเกิดความคุ้นเคยในช่วงเวลาทำการแสดง

4. การศึกษาบทเพลงที่จะแสดงกับอาจารย์ผู้สอน

ผู้แสดงจัดตารางเรียนกับท่านอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ในแต่ละครั้งผู้สอนได้ทบทวนการฝึกซ้อม ดูพัฒนาการของผู้แสดง ให้เทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกซ้อมบทเพลง ให้คำปรึกษาถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างฝึกซ้อม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในระหว่างการเรียนรู้การสอน

5. การแก้ไขปัญหา

ในระหว่างการเรียนรู้การสอน และการฝึกซ้อมของผู้แสดง สิ่งแรกที่ควรรู้ในการเล่นบทเพลงในทุกๆ บทเพลงก็คือ ปัญหาของบทเพลงนั้น ๆ ดังนั้นในการฝึกซ้อม ควรหาสาเหตุของปัญหาให้เจอ เพื่อปรึกษากับอาจารย์ผู้สอน ให้ช่วยปรับวิธี หรือหาเทคนิคที่เหมาะสมนำมาปรับใช้ เพราะการที่เราซ้อมผิด ๆ เป็นเวลานาน จะยิ่งทำให้เราแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ยาก

6. การศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

นอกจากการฝึกซ้อมเป็นประจำแล้ว ควรศึกษาข้อมูลจากบทประพันธ์ที่หลากหลาย ของผู้ประพันธ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึก โดยควรศึกษาประวัติ แนวความคิดของผู้ประพันธ์เพื่อนำมาใช้ในการฝึกซ้อมได้อย่างถูกต้อง ในปัจจุบันมีแหล่งข้อมูลให้ศึกษาหลายทางที่เกี่ยวข้องกับดนตรีตะวันตก เช่น หนังสือ ห้องสมุด บทความต่าง ๆ สุจิตร์ รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ แผ่นบันทึกเสียง และจากเว็บไซต์ต่าง ๆ

7. การกำหนดวัน เวลา และสถานที่แสดง

ผู้แสดงกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้แน่นอน เพื่อช่วยให้ผู้แสดงได้สามารถวางแผนในฝึกซ้อม และเตรียมตัวในการแสดง รวมถึงการจัดทำข้อมูลและการประชาสัมพันธ์ทั้งในเรื่องสถานที่ให้เหมาะสมกับเวลา

8. การทำสูจิบัตรและโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การแสดง

การจัดทำสูจิบัตร (Program Note) และโปสเตอร์คอนเสิร์ต เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ถึงการแสดงในครั้งนี้และถือเป็นการเผยแพร่งานแสดงให้กับผู้ที่มีความสนใจในบทเพลงดังนั้นผู้แสดง ได้จัดทำข้อมูลลงในสูจิบัตร ดังนี้

- ชื่อ – นามสกุล และประวัติของผู้แสดง
- วัน เวลา และสถานที่ในการแสดง
- ลำดับการแสดงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทุก ๆ บทเพลง

9. การฝึกซ้อม ณ สถานที่จริง

การแสดงในแต่ละครั้งควรได้ฝึกแสดงในสถานที่จริง ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อผู้แสดง บริบทต่าง ๆ มีผลต่อการแสดง เช่น เรื่องคุณภาพของระบบเสียงในห้องที่ใช้แสดง ผู้แสดงจะต้องฝึกการปรับและควบคุมเสียงในขณะที่แสดงให้เข้ากับสถานที่แสดง นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมบรรยากาศและสร้างความคุ้นเคยกับการเล่นคู่กันกับนักเปียโน เพื่อช่วยลดความกังวล ตื่นเต้นในวันแสดง

วิธีการแสดงเดี่ยวไวโอลิน

1. ผู้แสดงกำหนดการแสดงและรูปแบบการแสดง
2. ผู้แสดงถ่ายทอดบทเพลงให้ตรงกับจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์และการตีความของผู้แสดงต่อผู้ชม
3. ผู้แสดงถ่ายทอดอารมณ์และสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมผ่านเสียงดนตรีตามลำดับรายการแสดงตั้งแต่ต้นจนจบการแสดง
4. ผู้แสดงแต่งกายได้เหมาะสมกับการแสดง

การแสดงเดี่ยวไวโอลิน

ผู้แสดงแบ่งการแสดงออกเป็น 2 ช่วงของการแสดง ช่วงละประมาณ 40 นาที รวมพักครึ่งการแสดง 15 นาที รวมเวลาการแสดงทั้งหมดใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาที โดยแสดงบทเพลงตามลำดับที่ได้กำหนดไว้ในสูจิบัตร

วัน เวลาและสถานที่การจัดการแสดงเดี่ยวไวโอลิน

การแสดงเดี่ยวไวโอลินในครั้งนี้กำหนดจัดการแสดงในวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2558 เริ่มการแสดงเวลา 17.00 น. ณ ห้องแสดงดนตรีชั้น 3 คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย ผู้แสดงควรประเมินความสามารถของตนเองก่อนที่จะเลือกบทเพลงที่นำมาแสดง จากนั้นจึงวางแผนการฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับช่วงเวลา รวมถึงการเตรียมตัวด้านความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่ต้องแบกรับความประหม่าในเวลาแสดงจริง นอกจากนี้ควรศึกษาแนว Piano accompaniment เป็นอย่างดีเพราะแนว accompaniment จะช่วยให้เข้าใจบทเพลงมากยิ่งขึ้น ก่อนขึ้นแสดงประมาณ 1 สัปดาห์ไม่ควรซ้อมหนักมากเกินไปเพราะจะทำให้ร่างกายแบกรับความตึงเครียดมากเกินไปจนทำให้การ

แสดงอาจไม่สมบูรณ์เต็มที่ ในวันแสดงควรตรวจเช็คสภาพแวดล้อมโดยรอบ อาทิเช่น เครื่องปรับอากาศ ไฟส่องสว่าง ตำแหน่งที่ทำการแสดงให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรบกวนที่ไม่อาจคาดคิดเกิดขึ้นระหว่างแสดงได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ณัชชา พันธุ์เจริญ. 2553. *ทฤษฎีดนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
_____. 2552. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
_____. 2552. *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
ศศิ พงศ์สรายุทธ. 2553. *ดนตรีตะวันตกยุคบาโรกและยุคคลาสสิก*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Brahms. 1975. *Sonata for Piano and Violin*. G. Henle Verlag.
J.S. Bach. *Sonata and Partitas BWV 1001 – 1006*. London. C.F. Peters.
Pablo de Sarasate. 1935. *Zigeunerweisen*. NY : Carl Fischer.
Henryk Wieniawski. 2011. *Violin Concerto in D minor op 22*. Lauren keiser.